

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Чернівецького
фахового коледжу технологій та дизайну
Протокол № 01–09/9
від 16.10.2023 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом директора Чернівецького
фахового коледжу технологій та дизайну
від 20.10.2023 р. № 109

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ У ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему запобігання та виявлення плагіату в Чернівецькому фаховому коледжі технологій та дизайну (далі - Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України та Статуту Чернівецького фахового коледжу технологій та дизайну з метою запобігання плагіату у наукових, навчально-методичних та навчальних працях педагогічних працівників та студентів коледжу.

1.2. Положення має на меті підвищення якості виконання наукових та навчальних робіт, зростання рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень, формування навичок коректної роботи із джерелами інформації, активізацію самостійності та індивідуальності при створенні авторської роботи, а також підвищення відповідальності з боку педагогічних, науково-педагогічних працівників і студентів усіх форм навчання за порушення загальноприйнятих правил.

1.3. Положення спрямоване на формування та сумлінне дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, виявлення плагіату та відповідальність за плагіат у межах Чернівецького фахового коледжу технологій та дизайну (далі – коледж).

1.4. Положення є складовим елементом системи забезпечення коледжем якості освітньої діяльності, яка передбачає функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у навчальних-методичних та наукових роботах учасників освітнього процесу.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. **Автор** – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.2. **Твір** – інформація як результат наукової, навчально-методичної чи навчальної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному варіанті у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному web-сайті коледжу (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, курсова робота (проект), реферат, есе, контрольна робота тощо).

2.3. **Цитата** – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (у тому числі оприлюдненого на офіційному web-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.4. **Плагіат** – оприлюднення (опублікування), повністю або частково чужого матеріалу (твору) під іменем особи, яка не є автором цього матеріалу (твору).

2.5. **Плагіат академічний** – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами як результатів власного дослідження та/або використання у своїх працях запозичень із опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

2.6. Різновиди плагіату:

1) копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором (авторами) роботи як своєї;

2) копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) у дослівній формі без належного оформлення цитування;

3) внесення незначних правок у скопійований матеріал іншого автора або авторів (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та його оприлюднення без належного оформлення цитування;

4) парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет) без належного оформлення посилань. Неприпустимою є також компіляція – створення значного масиву тексту на основі чужих досліджень без поглибленого вивчення проблеми та самостійного опрацювання джерел.

2.7. **Унікальність твору (роботи, матеріалу)** – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

3. ЗАХОДИ З ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ ЕТИКИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

3.1. Ознайомлення педагогічних працівників та студентів коледжу з цим Положенням та іншими документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат.

3.2. Формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали.

3.3. Сприяння органам студентського самоврядування в інформуванні осіб, які навчаються, про правила наукової етики.

3.4. Введення до виховної роботи коледжу заходів із формування у здобувачів освіти етичних норм, що унеможливають плагіат.

4. ОСНОВНІ МЕТОДИ ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЮ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

4.1. Педагогічні працівники коледжу, які здійснюють наукову та науково-методичну діяльність, здобувачі освіти беруть на себе відповідальність:

- за коректність роботи з джерелами інформації;
- за дотримання вимог наукової етики та повагу до інтелектуальних надбань;
- за порушення загальноприйнятих правил цитування.

4.2. Організація проведення науково-дослідної роботи здобувачами освіти зі спрямуванням на оприлюднення її результатів протягом всього періоду проведення дослідження:

- систематичне обговорення на засіданнях основних етапів проведення наукових досліджень та їх результатів;
- обговорення на наукових і науково-методичних конференціях коледжу результатів дипломних проєктів з подальшою можливістю їх оприлюднення у вигляді надрукованих тез та статей у наукових виданнях;
- публічний захист дипломних робіт.

4.3. Залучення до складу оргкомітетів конференцій та симпозіумів провідних фахівців.

4.4. Проведення оргкомітетами конференцій (симпозіумів) обов'язкової перевірки матеріалів, що подаються для оприлюднення та друку (тези виступів, наукові статті) на наявність плагіату із використанням відповідного програмного забезпечення.

5. ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Для перевірки навчальних та наукових праць на наявність плагіату наказом директора коледжу призначається відповідальна особа.

5.2. За результатами перевірки роботи на наявність плагіату відповідальна особа складає відповідну довідку, яку передає керівнику виконавця роботи.

5.3. Під час розгляду матеріалів щодо наявності академічного плагіату використовується наступна шкала оцінки унікальності навчально-наукового матеріалу (у відсотках до загального об'єму матеріалу):

якщо робота містить 70 % і більше унікального матеріалу – висока унікальність (робота допускається до захисту або (та) опублікування);

від 60 до 70 % – задовільний рівень оригінальності (робота потребує доопрацювання, необхідність повторної перевірки визначається відповідальною особою);

від 51 до 60 % – низька унікальність (наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою перевіркою на оригінальність доопрацьованого тексту);

менше 50 % - нейприйнятній рівень оригінальності твору (наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається).

5.4. Встановлення фактів низької унікальності роботи є підставою відмови у наданні рекомендації для друку або відправлення таких матеріалів на переробку; низький відсоток оригінальності робіт здобувачів освіти є підставою для прийняття рішення про недопущення до захисту, або відправлення матеріалів на доопрацювання; у випадку використання запозиченого матеріалу без посилання на джерело запозичення, курсова робота/проект, дипломний проект знімається з розгляду незалежно від стадії її розгляду без права захисту; встановлення фактів плагіату в уже опублікованих роботах є підставою для заборони автору включати ці роботи у перелік використаних джерел своєї роботи.

5.5. У разі виявлення плагіату при повторній перевірці робіт відповідальна особа зобов'язана звернутися з відповідною письмовою заявою до комісії коледжу з питань академічної доброчесності для накладення відповідного стягнення.

5.6. Виявлення фактів академічного плагіату в роботах осіб викладацького складу враховується під час атестації, а також при продовженні дії трудового договору, у роботах студентів – під час оцінювання результатів їх освітньої діяльності.

Заступник директора з навчальної роботи

Лілія НАВОЛЬСЬКА

